

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH
TẬP 173

DƯƠNG KỶ PHƯƠNG HỘI
HÒA THƯỢNG NGŨ LỤC
& HẬU LỤC

SỐ 1994

HỘI VĂN HÓA GIÁO DỤC
LINH SƠN ĐÀI BẮC XUẤT BẢN

SỐ 1994

DƯƠNG KỲ PHƯƠNG HỘI HÒA THƯỢNG NGŨ LỤC

Ngũ Lục của Hòa thượng hội ở Thiên viện Phổ thông, núi Dương kỳ, Viên Châu, phủ Giang ninh do đệ tử nổi pháp là Thiên Sư Nhân Dũng ở Bảo ninh Thiên viện biên tập.

Sư ở núi Cửu Phong Quân Châu, được thông suốt. Một hôm Sư đáp pháp y dạy dạy chúng rằng: Biết không? Nếu cũng không biết, nay không lý do gì đi vào làm con trâu. Biết không?

Quân Dương ở Cửu khúc làng Bình thật núi Dương kỳ bèn thặng tòa. Bấy giờ có Tăng ra giữa chúng.

Sư nói: Ngươi ông chưa thả câu mà cá đã xếp hàng vệt sóng đến. Tăng bèn hét.

Sư nói: Không tin đạo.

Tăng vỗ tay về chúng.

Sư nói: Tiêu hết bao nhiêu gió của Long Vương?

Hỏi: Sư xưng khúc nhà nào, Thông phong nổi là ai?

Sư nói: Có ngựa cưỡi ngựa, không ngựa thì đi bộ.

Sư lại nói: Tre già đều có cơ trù. Nghĩ ông tuổi già đánh cho ba mươi gậy.

Hỏi: Thế nào là Phật?

Sư nói: Con lừa ba cẳng nhảy tung tăng.

Lại nói: Chẳng chỉ như vậy.

Sư nói: Trưởng Lão Hồ Nam. Hỏi Nhân pháp đều bỏ chưa phải là cực Tắc của nạp Tăng Phật Tổ đều quên. Vẫn là chỗ mà học nghi, chưa xét rõ Hòa thượng là người thế nào.

Sư nói: Ông chỉ cần khán pha tân trưởng.

Sư nói tiếp: Thế thì toàn là chặt củi tươi, mang lá đốt.

Sư nói: Bảy lần chín bằng sáu mươi ba.

Sư nói: Còn ai hỏi không, thử ra giữa chúng gặp nhau. Tánh mạng Dương Kỳ ngày nay ở trong tay mọi người, mặc tình lôi kéo. Vì sao như thế, Đại Trưởng phu phải là do chúng lựa chọn, đừng trái với địa lý giống như nhận trái hồ lô xuống nước, nêu để chúng dẫn nghiệm chớ ngồi yên. Có thì đưa ra quyết trạch xem. Nếu không thì Dương Kỳ mất lợi. Sư mới xuống tòa.

Hòa thượng Cửu Phong Cần nắm đứng nói: Ngày hôm nay vui gặp đồng tham.

Sư nói: Việc đồng tham là thế nào?

Phong nói: Cửu phong kéo Dương Kỳ ra.

Sư nói: Chính là phải lúc. Dương Kỳ ở trước Cửu phong, Cửu Phong nghĩ bàn. Sư bày tỏ: Gọi đồng tham té ra không phải.

Sư vào viện thượng đường. Tăng hội: Thế nào là cảnh Dương Kỳ?

Sư nói: Độc Tùng nhan bạn tú

Viên hưởng hạ sơn đề”.

(Tùng trên núi cỏ bên đêm, vượn kêu dưới núi).

Lại nói: Thế nào là người trong cảnh.

Sư nói: Gia bản nữ tử huê lam khứ

Mục đồng hoành địch vọng nguyên quy”

Sư nói: (Nhà nghèo con cái mang giỏ xin.

Mục đồng thổi sáo trong về nguồn.)

Sư bèn nói: Sương mù tan trên hư không, gió sinh cánh đồng rộng. Trăm loại cây cỏ làm tiếng Sư tử rống. Diển thuyết Ma-ha-đại Bá-nhã ba đời Chư Phật ở dưới gót chân ông mà chuyển pháp luân.

Nếu hiểu được cũng không phí công. Nếu không hiểu chớ nói với Dương Kỳ thế hiểm, phía trước còn có đỉnh rất cao.

Sư thượng đường nói: Bách thượng lấy lửa khai điền nói đại nghĩa, là nói gì vậy. Dương Kỳ hai ngày trồng lúa cũng có câu nói Kỳ đạt Ma Đại Sư không có chiếc răng cửa.

Sư thượng đường: Dương Kỳ một yếu, vạn Thánh đồng diệu, bố thí đại chúng gõ vào giường thiền một cái nói: Quả nhất mất chiếu soi.”

Sư thượng đường: Dương Kỳ nói một lời quả Phật mạng Tổ, trước người sáng mắt không được nêu lầm Sư xuống tòa.

Sư thượng đường: Dương Kỳ một câu, mắt vội nhìn, nằm dài trên

giường, đưa muống đũa Sư xuống tòa.

Sư thượng đường, Tăng hỏi: Nước sông chảy gấp làm sao câu được có lớn trở về.

Sư nói: Buông tay ngoài hư không, người lúc đó không biết.

Lại nói: Việc biết như thế nào?

Sư nói: Mây bay trên đỉnh núi.

Lại nói: Tác giả Tông Sư tự nhiên vẫn còn.

Sư nói: Kể nghĩ nhớ ngôn ngữ.

Sư bèn nói: Không thấy một pháp là tai họa lớn. Sư đưa gậy lên nói: Xỏ lỗ mũi Lão Tử Thích-ca. Thế nào nói một câu thoát thân, đến nước không có nước rửa, đem một câu đến.

Hồi lâu Sư nói: Hưởng đạo mạc hành sơn hạ lộ. Quả văn viên khiếu đoạn trường thanh. Hưởng đến đạo chớ có đi đường dưới núi, nghe tiếng vượn kêu đứt cả ruột.

Sư thượng đường gõ vào ghế một cái nói: Chỉ cái tâm này, tâm tâm là Phật, mười phương thế giới vật rất linh, ông già Thích-ca nói mộng, ba đời Chư Phật nói mộng. Lão Hòa thượng trong thiên hạ nói mộng, lại hỏi mọi người sẽ là mộng gì? Có phải mộng không, nếu là mộng, đến nửa đêm, nói đem một câu đến.

Sư im lặng hồi lâu mới nói: Nhân gian đâu có tin tức thật, dòm trộm Dương Kỳ nói mộng.

Nhân gian túng hữu chân thiên tức.

Thâu hưởng Dương Kỳ thuyết mộng khan (Tham).

Thượng đường: Quét sạch càn khôn trời đất tối tăm, tuông xuống một trận mưa hòa gió thuận. Tuy vậy tập khí chưa dứt trừ.

Tăng hỏi: Muốn khổ não trong lòng, cần phải xem lời dạy xưa.

Thế nào là cổ giác?

Sư nói: Trăng sáng càn khôn, nước trong sóng lặng.

Lại nói: Chưa xét kỹ là xem cái gì?

Sư nói: Ở dưới gót chân.

Lại nói: Chợt gặp sóng to thì thế nào?

Bỏ qua một lần mười chữ tung hành, còn là như thế.

Tăng bèn hét, vỗ tay một cái.

Sư nói: Xem một viên tướng chiến đấu.

Lại hỏi: Cũng cần phải mọi người biết.

Sư dơ gậy nói: Một tức tất cả, tất cả tức một, vẽ một đường nói: Lão Hòa thượng trong thiên hạ đại địa núi sông trăm điều nghiên nát. Thế nào là lỗ mũi của các người?

Hồi lâu nói: Kiếm vì bất bình mà rời hợp bấu, thuốc vì cứu bình mà ra khỏi bình vàng hét một tiếng, dọn một cái bàn tham.

Thượng đường: Mưa thu rửa rừng thu, rừng thu cùng sắc xanh biếc.

Thương thay phó Đại sĩ, chỗ nào tìm Di-lặc.

Sư thượng đường: Phúc mỏng Dương Kỳ. Mấy năm nay Sức suy, gió đông tía trụ lá, vui thấy bạn bè cũ về La la lý. Giơ lên khúc củi khô, rớt cuộc không lửa khói.

Thượng đường Dương Kỳ không ý chỉ, trồng ruộng nhiều, ăn cơm nói mộng lão Cù Đàm, chỗ nào tìm dấu vết. Quát một tiếng gõ vào giường thiền rồi xuống tòa.

Sư thượng đường, phàm Thánh không còn Phật Tổ sao lập? Thế giới thanh bình không cho người sam đoạt hành lợi.

Thượng đường Dương Kỳ vừa ở nhà vách thưa, đầy dường bày ngọc trắng, rứt cổ ngâm than ôi. Hồi lâu nói, nhớ lại người xưa ở dưới cây.

HẬU TRÚ ĐÀM CHÂU VÂN CÁI SƠN HẢI HỘI TỰ NGŨ LỤC*Thư Châu Bạch Vân Phong Tự Pháp Tiểu Sư Thủ Đoan biên tập.*

Sư ở chùa Hưng hóa, khi khai đường phủ chủ Long Đồ đưa sớ cho Sư.

Sư nhận được bèn đưa ra nói: Đại chúng! Các Quan phủ Long Đồ giả bộ vì các ông mà nói đệ nhất nghĩa đế. Mọi người biết không, nếu biết thì quốc gia bình yên, việc cùng một nhà. Nếu không biết Tăng khước lao đang qua cùng tuyên đọc Biểu Bạch. Người trong thiên hạ cần biết. Biểu Bạch tuyên sớ rồi cùng nói:

Ngày nay, hiền, hầu vụ ủng vãi chúng lâm viên, tối thượng thừa. Xin Sư phê diển”.

Sư nói: Nếu là tối thượng thượng thừa, ngàn Thánh đứng một bên, Phật tử ẩn dấu. Vì sao như thế. Vì mọi người đồng cổ Phật. Còn tin được không. Nếu tin được thì mọi người giải tán, nếu không giải tán thì Sơn Tăng đối mọi người. Bèn lên tòa niêm hương nói: Cây hương này vì các quan tri phủ Long Đồ giá bộ. Chúc Thánh Thượng tuổi thọ lâu dài.

Lại niêm hương nói: Cây hương này phụng vị các quan tri phủ Long Đồ giá Bộ.

Lại niêm hương nói: Đại chúng! Có biết chỗ rơi không? Nếu cũng không biết, tức uổng phí. Phụng vì báo đáp ơn nuôi dưỡng của Thiền Sư Từ Minh, ở núi Thạch Sương, sơn Tăng không khỏi xông trời nướng đất. Bèn đốt, Thiền Sư Tịnh Hạnh đánh chùy nói:

- Pháp diển là bậc Long Tượng, nên quán độ nhất nghĩa.

Sư nói: Người sao không mang khí tượng phu. Nếu không như vậy, có nghi xin hỏi.

Tăng hỏi: Ngày xưa Phạm vương thỉnh Phật, hoa trời tuôn xuống, Phủ Chu Lâm Diên có điếm lạnh gì?

Sư nói: Áng mây tụ trên mặt gò, sóng tự lặng gió mưa.

Lại nói: Đại Chúng thấm nhuần ân đức, học nhân lệ tạ.

Sư nói: Cắt đầu thuyền xuống Dương Châu.

Tăng hỏi: Chôn binh xứng đấu tức không hỏi, những việc này thế nào?

Sư nói: Dương Kỳ vào cõi chưa từng gặp thấy tác giả.

Tăng lấy tay vẽ một đường.

Sư nói: Phân thân hai chỗ xem.

Sư bèn nói: Nếu có người hỏi xin ra, trong tất cả cúng dường, cúng dường pháp hơn hết. Như theo Tổ tông lệnh xuống, Tổ Phật ấn dấu thiên hạ đèn há để mọi người đứng trên đất, lại đợi sơn Tăng mở hai miếng da, tuy như vậy, hãy hưởng đến đệ nhị cổ, nói một số dây dự phần hưng đại dụng, dỡ từng bước toàn chân đã lập danh. Chân thẳng lia vọng mà lập. Chỗ lập tức là chân, trong đó cần lãnh hội. Dương xử phát sinh tùy chỗ giải thoát. Đây gọi là cây tre trong chợ ồn ào, người này biết hết. Ông nói một câu vàng không thông là nói thế nào? Còn có ai nói được không, thử ra xem. Nếu không thì Sơn ngày này mất lợi. Nhưng bờ mé này vinh hạnh. Lại gặp quan liêu tri phủ Long Đồ Thông Phán giá bộ đến, thỉnh Ngài ở đạo tràng Vân Cái. Có thể gọi các quan nguyện hồng sâu rộng vì nước trung thân, kiến tập pháp tràng Thượng nghiêm Đệ Tộ. Nguyện các quan tuổi thọ bằng minh quân Sơn-khu-vĩnh-tá. Làm bầy tôi chân tay vì pháp thí chủ. Tôn đức các viện biết niềm tin, đời đời kiếp kiếp cùng làm đại Sư, đứng lâu Trân trọng!

Thượng đường: Mưa xuân thấm khắp, một giọt không rơi chỗ khác. dơ gậy lên dọn xuống đất Sư nói:

- Lãnh hội không? chín năm mặt xây vào vách tuổi già chuyên tâm kém cõi”.

Năm sau thượng đường Tăng hỏi: Năm cũ đã theo tháng tàn qua, ngày nay xuân mới việc thế nào?

Sư nói: Đây trong chậu.

Lại nói: Thế thì ba năm gặp một nhuần, tháng chín là trùng dương.

Sư nói: Đông hoang lửa đốt không hết, gió xuân thời lại sinh.

Lại hỏi: Chuyên vì nêu các vị.

Đáp: Ông nói một câu đầu đuôi vân cái mây che là nói gì?

Lại nói: Bảy lần chín là sáu ba.

Sư nói: Kể nhớ lời nói.

Sư bèn nói: Gió xuân như giao mùa xuân như keo, đã làm vạn vật động tĩnh. Ông nói một câu gót chân bước lên đất thật, là nói gì? Ra xem chỗ mọc hướng đông lặn hướng tây, dù nói được cũng là bài tụng lương sơn.

Thượng đường: Buổi sáng trong xanh xưa nay đều thấy lại hỏi như thế nào? Cũng là kẻ si.

Thượng đường một trần mới đưa đại địa thu hết dơ gậy lên nói:

- Như nay đưa ra, dọng gậy xuống nói, sơn hà đại địa tất nghẽn. Các người mắt sáng, có người không chịu nổi lửa đối sa chúng nói xem.

Hồi lâu nói: Sắc nhọc nằm ngang thổi động trời đất, chưa từng gặp tri ân.

Thượng đường: Thánh tâm Thanh tịnh thì các cảnh Thanh tịnh, các cảnh Thanh tịnh, thân tâm Thanh tịnh còn biết lão nhân Vân cái rơi vào chỗ đất nào không?

Bèn nói: Mất tiền trong sông thì tìm trong sông, xuống tòa.

Thượng đường Vân cái là việc không bằng nói thiền như nuốt cỏ cây, nếu hưởng đến chỗ này hội được thì Phật pháp trời đất khác hẳn.

Thượng đường: Tam xuân đến cuối năm, bốn biển rộng mênh mông, gió yên sóng lặng, người này biết có hãy nói kêu lâu dài chính là ngắn là nói gì?

Hồi lâu nói: Mấy lần gió mưa biển lớn vỗ, chưa từng nghe nói thuyền câu nghiêng.

Thượng đường Sư giơ gậy lên dọng xuống nói:

- Đại chúng Đạt ma đầu có tin tức chân thật cũng rơi vào cỏ thứ hai của mọi người các ông.

Sư thượng đường nói: Cảnh sắc đẹp đẽ vật tình thư thái, dơ bước cùng ngàn thân Di-lặc, động dùng cũng tùy chỗ Thích-ca. Văn-thù, Phổ Hiền luôn ở trong đó. Trong chúng có người không chịu lửa đối, hãy nói mây che và vẽ gao tuy nhiên như vậy, trong túi vải đầy cả dùi.

Sư thượng đường nói: Hữu cú vô cú như dây men vào cây, Văn-thù, Duy Ma Cật buông tay trở về, Vân Cái thế thì nói, cũng là xem là bền chắc. Lại sau này có nói không được nói bậy. Sư xuống tòa.

Sư thượng đường nói: A ha ha là thế nào? trong Tăng đường uống trà đi: Sư xuống tòa.

Thượng đường ném gậy xuống nói, bàn chân Thích-ca trận cưỡi mây che kạn nói. Tuy thế giới thanh bình cũng là lấy động bỏ khuyết.

Nhân tham gia bộ. Về chùa Sư thượng đường nói:

- Ông già Thích-ca là đội quân đi đầu ra trận Đại sĩ Di-lặc là quân đi sau, trong chúng người nào có Sức không ra chúng cùng Vân Cái thử Sức xem. Nếu không mây che tự tình thân thông.

Ba, năm ngày ra vào xem, thủ tòa, đại chúng ông hãy nói:

- Trong đó có đạo lý ngăn ngại không. Khi Thượng tòa trong Tăng đường mở bát, Thượng tòa cũng mở. Khi ngũ, cùng với Thượng tòa cũng

ngủ. Khi dừng Thượng tòa cùng đứng. Dài là pháp thân dài, ngắn là pháp thân ngắn, Di-lặc Vân dụng cùng đến chỗ nào có gián cách. Tuy nhiên như thế ông hãy nói. Vân Cái ở đầu thuyền, trong chúng còn có nạp tăng lạnh lợi, nhìn thấy được không.

Hồi lâu nói: Khấp mọi người đường bằng đất hiểm. Lên lâu mới thấy núi xa”.

Sư thượng đường nói: Tuyết tuyết khắp nơi sáng rạng rực rỡ, sông Hoàng Hà đóng băng đứt dòng nhỏ, trong ánh sáng mặt trời rực rỡ cần bày ra. Ăn cỏ tạt lê trên đầu Na-tra, dưới chân Kim cang chảy ra máu.

Sư thượng đường nói: Bước trên cái cân sắt cứng tợ ki thiết, người cầm nằm mộng đến ai nói, trên đỉnh Tu-di sóng vỗ trời, dưới đại dương gặp lửa nóng.

Sư thượng đường nói: Dừng luyến thích thán năm, sáu sông hồ, tha lấy lệnh ban trở về.

Thượng đường, Vân Cái không lãnh hội thiền, chỉ là thích ăn ngủ, đánh động chân trời đất, không đáng nửa xu.

Thượng đường nêu người xưa kể chuyện công án, bố thí đại chúng. Sư im lặng hồi lâu nói tiếp: “Miệng chỉ thích ăn cơm”.

Nhân Dương Kỳ đến: Sư thượng đường, niêm hoa phó chúc có người chịu gánh vác, mặt xây vách chín năm lời Hồ tiếng Hán, đương nhân quét sạch càn khôn, hãy nói cái gì là một câu “Quét sạch càn khôn”. Còn có người nói được không, nếu không, dù mưa thất lợi, Dương Kỳ, Đề Hình dưới núi. Đề Hình bèn hỏi:

- Ái nói pháp Hòa thượng?

- Đại Sư Từ Minh.

Dương Kỳ nói: Thế thì đạo lý gì tiện pháp nói ông ta.

Cùng bát ăn cơm.

Dương Kỳ nói: Thế thì không thấy.

Sư đậm chân nói: Chỗ nào là không thấy?

Dương Kỳ cười lớn.

Sư nói: Phải là Đề Hình mới được.

Sư nói mời vào viện đốt hương.

Dương Kỳ nói: Đợi về đã.

Sư bèn hiến dâng trà.

Dương Kỳ nói:

- Cái này không mất tiêu được, có thiền thật khô khan, hi vọng khai thị được một chút.

Sư chỉ vào trà nói: Cái này còn tự không phải hưởng gì thiền khô

khan. Dương Kỳ suy nghĩ, Sư bèn có tụng dạy làm Vương thần, Phật Tổ không (thi thố) vì chỉ nguồn mê, giết người vô số.

Dương Kỳ nói: Hòa thượng! Thế nào là thân đánh cướp.

Sư nói: Xưa nay lại là người trong nhà ta.

Dương Kỳ cười lớn.

Sư nói: Sơn tăng tội lỗi. Vạn Thọ đưa thư đến.

Sư hỏi: Trước đình Vạn Thọ Sư tử rống. Đương nhân lại ném việc thế nào?

Tăng nói: Nhảy lên trời Ba mươi ba.

Sư nói: Thế thì mây che thẳng xuống thấy.

Tăng nói: Giặc đại bại.

Sư nói: Đứng hỡi nữa, hãy uống trà đi, lão Long Hưng siêng năng ấy đã thị tịch rồi.

Tăng cầm thư đến.

Sư hỏi: Thế Tôn nhập diệt, khi bỏ vào quách còn hai bàn chân lòi ra. Hòa thượng quy chân có dạy tướng gì.

Tăng không nói.

Sư đánh vào đầu nói: Trời xanh trời xanh.

Từ Minh thị tịch Tăng đem thư đến. Sư vân tập chúng, thật vô cùng thương xót.

Sư đến trước chân nắm tọa cụ đưa lên nói: Đại chúng lãnh hội không?”

Bền chỉ chân nói: Ta xưa hành cước bị lão Hòa thượng này đem quả gánh một trăm hai mươi cân để trên thân ta. Như nay lại được thiên hạ thái bình”.

Lại quay nhìn đại chúng nói: Lãnh hội không?” Chúng không nói.

Sư đánh vào đầu não nói: Ô hô, thương thay! lại chỉ còn hưởng thụ. Tổ Từ Minh thết trai chúng vân tập. Sư đến trước chân lấy hai tay nắm chặt ông ta, lấy tọa cụ vẽ một đường, vẽ một vòng tròn bèn đốt hương thối lui ba bước, làm thế người nữ lạy.

Thủ Tọa nói: Thôi đi.

Sư nói: Thủ tọa là gì?

Thủ tọa nói: Hòa thượng tôi đi.

Sư nói: Thỏ bú Sữa bò.

Đệ nhị tòa tiến gần tới vẽ một vòng tròn bèn đốt hương cùng lui ba bước làm người nữ lễ lạy.

Sư gần tới trước làm thế nghe.

Đệ nhị tòa nghĩ suy.
 Sư đánh một bạt tai: “Đồ thùm sơn làm loạn”.
 Tống Vũ Tuyền Thường Lão ra cửa bèn hỏi: Ra khỏi nhà về quê
 tính. Câu: “Ra khỏi nhà là sao?”
 Tuyền nói: Hòa thượng khéo làm trụ trì.
 Sư nói: Thế thì thân kéo bóng lạnh, chân lớn dày cỏ rộng.
 Tuyền nói: Hòa thượng giỏi khai ruộng.
 Sư nói: Thỏ sao biếng lia được hang - một ngày ba người mới
 đến.
 Sư hỏi ba người cùng đi ắt có nhất trí, nắm tọa cụ đưa lên nói:
 Thượng tòa tham đầu gọi là thế nào?
 Tăng nói: Tọa cụ.
 Sư nói: Chân kia.
 Tăng nói: Phải.
 Sư nói: Gọi là gì?
 Tăng nói: Tọa cụ.
 Sư nhìn hai bên nói: Tham đầu lại đủ mắt.
 Lại hỏi đệ nhị tòa: Muốn đi ngàn dặm một bước là ban đầu.
 Thế nào là một câu ban đầu?
 Tăng nói: Đến Hòa thượng, đâu dám ra tay.
 Sư lấy tay vẽ một đường.
 Tăng nói hiểu rồi.
 Sư xoè hai tay.
 Tăng suy luận.
 Sư nói: Hiểu rồi.
 Lại hỏi: Thượng tọa đệ tam tòa. Từ đâu đến?
 Tăng Nói nguồn Nam.
 Sư nói Dương Kỳ ngày nay bị Thượng tọa khám phá.
 Lại ngồi uống trà, một ngày bảy người mới đến.
 Sư nói: Thế trận đã đầy tròn, tác gia tướng chiến sao không ra trận
 gặp Dương Kỳ.
 Tăng lấy tọa cụ đánh.
 Sư nói: Tác gia. Tăng lại đánh.
 Sư nói: Một tọa cụ, hai tọa cụ lại thế nào?
 Tăng suy nghĩ.
 Sư dừng quay mặt.
 Tăng lại đánh.
 Sư nói: Ông nói thoại đầu Dương Kỳ rơi ở chỗ nào?

Tăng chỉ trước mặt nói: Ở đây.

Sư nói: Sau ba mươi năm gặp người mắt sáng không được nói bậy, hãy lại ngồi uống trà. Một ngày nói cúng dường ta đưa thư đến.

Sư hỏi: Mưa xuân dầm dề không tạm dứt, không riêng sóng lớn thử nói xem.

Chủ nói: Mới vừa đến đã thông tin rồi.

Sư nói: Đây là nói ta, kia là hóa chủ.

Chủ chỉ tay nói: Mưa xuân dầm dề.

Sư vỗ tay cười lớn nói: Không đáng nửa xu.

Chủ bèn hét.

Sư nói: Kẻ mù hương đạo không đáng nửa xu.

Lại ác phát là thế nào?

Chủ vỗ tay một cái.

Sư nói hãy ngồi uống trà.

Một ngày chủ cúng dường Thạch Sư đến.

Sư hỏi chiến tướng chinh hành giả nói qua, cấm trại đã xong. Sao không chiến cơ với Dương Kỳ.

Chủ nói: Khi xưa lầm tìm kiếm giữa đường, hôm nay đích thân gặp lão tác gia.

Sư nói: Dương Kỳ hãy thâu thắng trận bột đi.

Chủ bèn hét.

Sư nói: Làm loạn là thế nào?

Chủ lấy tọa cụ vẽ một đường.

Sư nói: Chuông đổ sau giờ thọ trai.

Chủ nói: Hử?

Sư nói: Chỉ cái khác bèn có.

Chủ không nói

Sư nói: Tướng bại không đánh hãy uống trà đi.

Sư hỏi Tăng: Đường Dương Kỳ hoang vắng bước cao sao đến?

Tăng nói: Hòa thượng may là Thầy đại nhân.

Sư nói: Hử.

Tăng nói: Hòa Thượng may là Thầy đại nhân.

Sư nói: Dương Kỳ mấy ngày nay tai điếc.

Hãy ngồi uống trà. Sư hỏi Tăng.

Lắc tay như vậy sáng là chỗ nào?

Tăng nói: Cách hạ ở Thượng Lam.

Sư nói: Một câu không bước qua lộ trình là nói thế nào?

Tăng nói: Lập trùng công án.

Sư nói: Cám ơn Thượng Tọa đáp lời.
Tăng bèn hét.
Sư nói: Trong đó học được rỗng đầu.
Tăng nói: Tôn túc mắt sáng khó đối.
Sư nói: Thế thì theo Thượng Tọa đi.
Tăng suy nghĩ.
Nghĩ ông nhà quê ở đây đánh cho ba mươi gậy.
Sư hỏi Tăng: Mây dày, đường vắng bước cao sao đến.
Tăng nói: Trời không bốn vách.
Sư nói: Đạp lên bao nhiêu bãi cỏ.
Tăng bèn hét.
Sư nói: Một hét, hai hét là thế nào?
Tăng nói: Ông xem lời Hòa thượng này.
Sư nói: Gậy không còn.
Lại uống trà. Sư hỏi Tăng: Là rơi mây sớm lìa là chỗ nào?
Tăng nói: Quán âm.
Sư nói: Câu “Dưới chân quán âm Ni là thế nào?”
Tăng nói: Mới đến đã gặp nhau rồi.
Sư nói: Việc gặp nhau là thế nào?
Tăng không nói.
Sư nói: Đệ nhị tòa thay Tham đầu nói xem.
Tăng cũng không nói.
Sư nói: Anh tướng độn.
Một ngày tám người mới đến.
Sư hỏi: Một chữ trận tròn đầy tác giá tướng chiến sao không ra
trận gặp Dương Kỳ.
Tăng nói: Hòa thượng chiếu cố thoại đầu.
Sư nói: Dương Kỳ ngày nay ôm ngựa kéo cờ.
Tăng nói: Mời dạy đánh trống lù.
Sư nói: Đạo.
Tăng suy nghĩ.
Sư nói: Đạo.
Tăng vỗ tay một cái.
Sư nói: Cám ơn Thượng Tọa đáp lời.
Tăng không nói.
Sư nói: Đầu tướng không rơi xuống mạnh, lụy đến ba quân hãy
uống trà.

ĐÀM CHÂU ĐẠO NGÔ CHÂN THIÊN SƯ NGŨ YẾU.

Ngày khai đường biểu bạch tuyên rõ xong, bèn nói thỉnh Hòa thượng không lao nhọc khiêm nhường vì chúng nêu lên.

Sư nói: Dù nói thế cũng rơi vào cuốn thứ ba bèn thẳng tòa. Thượng Thủ dành chùy xong.

Sư bèn nói: Xem được một thời bèn như luận huyền diệu, thấy và không thấy một thời như chim mù.

Bấy giờ có Tăng hỏi: Thưa Sư có nói hai chữ sáng tối do cắt đứt các dòng Thỉnh Sư nói dùm.

Sư nói: Nói gì?

Tăng nói: Tác gia.

Sư bèn hét.

Tăng vỗ tay.

Sư nói hợp phải.

Hỏi: Ba ngàn Kiến khách không thi dụng, bèn cuộn rèm châu chúc thái bình là thế nào?

Sư nói: Bức nghệt trong hư không, mở ra trước tháng ngày.

Sư nói: Ngàn hoa bên vách núi trắng lẻ loi sáng tỏa, trước đầu ngũ phụng múa cờ kết mao.

Sư nói: Mây trắng ngàn dặm vạn dặm.

Tăng vẫy tay áo về lại trong chúng.

Sư nói: Mù.

Hỏi: Ngựa đôn chập cheng, thỉnh Sư bày trận.

Sư nói: Hai ông lại thế nào?

Tăng không nói.

Sư hét nói: Kẻ mù bèn nói: Một hỏi một đáp chưa có lúc dừng. Dù ông hỏi đến nhưng chưa tận bờ mé. Ta cùng đáp chưa tận bờ mé.

Sở dĩ người xưa gọi là vô tận pháp tạng là vô ngại biện môn là có người nói được thử ra nói xem.

Nếu không, cây gậy vì các người mà nói, lấy gậy vạch một đường nói: Một lúc lãnh hội lầm. Sư xuống tòa.

Sư ở Bắc Thiên, thượng đường nói: Núi xanh cao với vợ, ngày trắng như thoi đưa, Long Môn không khách, chợ nhiều người. Mọi người hãy nói. Tức nay xuống sau đi đầu, có mấy người, nạp thuế bá tánh. Lúc ấy có Tăng ra lễ bái.

Sư nói: Chùa Bắc Thiên có một cái.

Tăng hỏi: Không rơi vào hai ba thỉnh Sư nói nhanh.

Sư nói: Trước ba chấm sau ba chấm.

Tăng bèn hét.

Sư cũng hét.

Tăng lễ bái.

Sư nói: Có kẻ mù như thế.

Sư thượng đường nêu Động Sơn nói: Trên núi Ngũ Đài mây đùn cơn, trước điện Phật. Nước đá chớ trời, trên đầu cờ nung cái búa, ba con khỉ ban đêm vung tiền. Lão Tăng tức không vậy, ba mặt hồ ly, chân nô tỳ đạp tăng, tay bò trắng nắm khói, thỏ xanh đứng nơi cây bá trước đình. Lúa, chim, rùa, bay lên trời. Lão Tăng dùng dằng mọi người các ông nhìn phá rối. Động Sơn là Lão Tăng thật là kỳ đặc. Tuy nhiên như vậy, chỉ đi ba bước bốn bước, không quá bảy bước, tám bước hãy nói điều ngoa ở chỗ nào. Lão Tăng ngày nay không tiếc lông mày một khi bố thí.

Hồi lâu nói: Dặn dò Tổn đức anh, không nói chân có công, dù biển xanh thay đổi. Không bao giờ vì anh mà bày.

Thượng đường nói: Bể nát cái cân sẽ làm sao định cân lạng, dơ bát, thìa lên sẽ làm sao ăn cháo cơm, chi bằng hưởng đến ba thân bói đông bói tây, bỗng nhiên bói gỡ lỗ mũi.

Thượng đường: Giơ gậy lên dọng xuống hét một cái nói:

- Ông còn chịu không, ông nếu chịu, tâm can, ngũ tạng, đầu mắt tuỷ não một lúc thuộc lão Tăng. Ông nếu không chịu: Tâm can ngũ tạng đầu mắt tuỷ não một lúc phân chia, ném gậy bèn xuống tòa.

Thượng đường: Trí nhất thiết trí Thanh tịnh. Không hai không phân hai.

Lại nói: Không pháp có thể nói gọi là thuyết pháp. hãy nói biển long cung cất chờ nào được.

Hồi lâu nói: Ba yếu điểm mở mắt trời đất, một khúc vô tư thông suốt cổ kim.

Thượng đường nêu bậc Tăng hỏi Thủ Sơn, thế nào là Phật?

Sơn nói: Vợ mới cưới cưới lừa, a gia (chồng) dặt mũi.

Sư bèn có tụng: (Tay đề ba mũi chân đạp đuôi, ngưỡng mặt xem trời nghe nước chảy, trời sang đưa ra bên đường, đêm tĩnh lặng trở về nhà tranh).

Thượng đường thẳng lên thẳng xuống thế mà chỉ nam? Chử mười (+) ngang dọc đề cương thế nào?

Hồi lâu nói: Gió tan mây nổi từng không tĩnh lặng, nửa đêm trăng sáng chiếu trước cửa.

Thượng đường: Sư tử rống, rồng ngựa nhảy, gương cổ Phật trong

sáng, trăng lẻ loi trên ba núi sáng soi.

Thượng đường rồi gọi Duy Na khiến hôm qua bốn người nhân Sự mới đến, mới đến, mới ra. Sư liền nói tuy là lời nhỏ, khiến người giận dữ, mới đến mới mở tọa cụ.

Sư nói: Nên làm lễ Như Lai không Vương, rồi về phương trượng.

Thượng đường nói: Khấp nơi lại gặp ra lệnh lễ tiết.

Hỏi chư thiên nhân: Là sinh là diệt, trời hồng sáng sâu, trăng tròn, khuyết, đốt lửa làm cho nhọn, trong mắt điện rút, đầu lâu thường ngâm, là quyết không quyết, mọi người các ông lại lay phần linh cha mẹ không.

Hỏi lâu nói: Người đi trong cỏ hoang, quỷ khóc giữa rừng vắng.

Thượng đường: Tăng hỏi: Chăm chú rồi lãnh hội là thế nào?

Sư nói: Trên đuôi con chuột mang cái chùy.

Hỏi: Vương lão ban đêm đốt tiền ý chỉ thế nào?

Sư đáp: Mặt trời xem mặt trăng.

Tăng suy nghĩ.

Sư nói: Lãnh hội không?

Tăng đáp: Không lãnh hội.

Sư bèn nói: Vương lão ban đêm đốt tiền, mặt trời xem mặt trăng sụp đầu lễ Từ Tôn, tay cầm hương nóng.

Thượng đường: Dơ gây lên đọng xuống hét một cái bèn nói: Một hét một đọng, mặt sinh tám Sừng, lỗ mũi tra-sa, lông mày phương Bắc. Nếu lãnh hội được, trăng rơi núi phía Tây. Nếu không lãnh hội là bánh bột người hồ.

Thượng đường: Tăng hỏi: Thế nào là Đệ nhất cú?

Sư nói: Thẳng xuống sông bờ mây, Đông sơn dứt đến đi.

Hỏi: Thế nào là Đệ nhị cú?

Sư nói: Trước mặt ngồi không thấy, sau lưng gọi oan khổ.

Hỏi: Thế nào là Đệ tam cú?

Trên đầu một lớp bụi, dưới chân ba tất đất.

Hỏi: Thế nào là Phật?

Sân rỗng không che.

Hỏi: Cổ nhân nói: Khi đến không dùng đầu tỏ, khi đi không dùng đầu tỏ? Ý như thế nào?

Sư nói: Ba đời mười sáu kiếp chưa phải là thời kỳ lâu dài.

Tăng không nói.

Sư nói: Lãnh hội không?

Tăng đáp: Không lãnh hội.

Sư nói Động đình tám mươi dặm chưa phải là rộng.

Hỏi: Thế nào là thể chân như.

Sư đáp: Dạ-xoa uốn gối cặp mắt đen.

Hỏi: Thế nào là dụng chân như?

Sư đáp: Gậy Kim-cang đánh sụp núi Thiết.

Hỏi: Thế nào là câu thấu suốt càn khôn.

Sư nói: Đánh gậy xuống rất rõ ràng.

Tăng không nói.

Sư bèn nói: Câu thấu suốt càn khôn chưa nói bày ra trước, công mình lại hỏi gậy xuống lấy rõ ràng.

Thượng đường, chúng vân tập. Sư ném gậy xuống, theo sau nhảy xuống.

Chúng giải tán, Sư vời đại chúng, chúng quay đầu.

Sư bèn nói: Cho Lão Tăng lấy gậy, rồi về phương trượng.

Thượng đường nói: Khai tâm bát đưng đầy tương lai, không may cùng tính cùng lấy. Suy lường kiếp nào ngộ, xem thử chân mày có bao nhiêu.

Thượng đường nói đêm đến tiếng sấm chấn động đất. Sáng nay mưa rơi lả tả, càn khôn thấm nhuần, vạn vật nảy nở.

Hãy nói: Đại tượng già châu sâu dài bao nhiêu?

Còn có người nói được không. Nếu nói được trâu Sắt Thiểm Phủ, là Thường Bất khinh Bồ-tát. Nếu nói không được. Thổ tức kéo mũi ông.

Thượng đường: Nêu căn cứ lệnh Tổ, đến đây luôn phải mịt mù, phóng lão Tăng một đường, hãy hướng đến lông mi nhìn đông nhìn Tây.

Thượng đường Tăng hỏi: Thế nào là Đệ nhất huyền?

Sư đáp: Thích Tôn phóng hào quang trên vai A-nan.

Thế nào là Đệ nhị huyền?

Sư đáp: Bánh xe trở trời, voi tụ đông.

Thế nào là Đệ tam huyền. Đáp hướng đến Cô Tang lệ tuôn trào.

Thế nào là Đệ nhất yếu?

Đáp: Tốt nhất tinh thô chiếu.

Thế nào là Đệ nhị yếu.

Đáp: Sáng rực càn khôn sáng nháy mắt.

Thế nào là Đệ tam yếu?

Đáp gần đường tùng xanh cội già.

Hỏi: Thế nào là trước chiếu sau dụng?

Nói ra nói rõ ràng, ném kim không quay lánh ra chỗ khác.

Hỏi: Thế nào là trước dụng sau chiếu?

Sư đáp: Kim Cang thấy mặt tự phân phó, lời nói rõ ràng, trình bày đàng hoàng.

Thế nào là chiếu dụng đồng thời?

Sư nói: Đạo Phật Tổ đi trúng đường khác, bóng trong rừng râm không lưu thân.

Thế nào là chiếu dụng không đồng thời?

Sư nói: Lắc vàng Thanh Lương sáng chiếu trước cõi quý Nga My một thời bày, bèn nói:

- Tham cần phải thật tham, học cần thật học, lại cần phải rõ huyết mạch xưa nay.

Hãy nói: Thế nào là huyết mạch xưa nay?

Hồi lâu nói: Biết không đến nơi thì cấm nói.

Thượng đường nói: Gió to lớn lạnh lùng không thời tiết, sóng đập bờ đá bể nát. Trong hồ Đồng Đình thuyền câu nghiêng tuyết, người đi đường đường núi nghệt, gió mát trắng thanh thấu chỗ tối tăm.

Cuối cùng lấy gì làm diệu quyết. Xuống tòa.

Thượng đường: Hưởng lên một đường ngàn Thánh không truyền học giả nhọc thân như vượn giỡn bóng, mọi người các ông còn rõ được thời tiết này không? Nếu rõ được thì được nhân gian, cõi trời cúng dường. Nếu không rõ được. Con mắt Diêm-la phân minh.

Thượng đường: Mọi người các ông học hết Phật pháp, trái liền nói trái, phải thì nói phải, phải tìm tòi rõ ràng, không thể nhận lầm định là sao tốt. Trân trọng.

Thượng đường: Có Tăng hỏi: Thế nào là thường chiếu?

Sư nói: Núi Tu-di trên mũi Kim.

Hỏi: Thế nào là tịch chiếu?

Nước biển trong lông mi.

Thế nào là bốn lai chiếu?

Dưới dày cỏ từng nháy.

Sư bèn nói: Thường chiếu Tịch chiếu bởi lai chiếu, thường nháy dưới hài cỏ. Phải hội được Tu-di trên mũi kim, biển lớn trong mi may thường man mác.

Thượng đường nói: Như trời che khắp, giống như đất chống chỗ khắp.

Ba đời Chư Phật luôn ở trong mũi ông, sau ba mươi năm không được cô phụ lão Tăng.

Thượng đường: Phổ Hóa sáng đánh tối đánh, bô đại giăng ngang giăng dọc, nhà đá đi dẫm được bên nhân đó mau quên gót chân.

Thượng đường nếu Tăng hỏi Đại Tỳ. Kiếp hỏa nổi lên đại thiên đều hoại. Chưa hiểu rõ các hoại này không hoại?

Tỳ nói: Hoại.

Tăng nói: Như thế nào thì tùy ông ta đi?

Tỳ nói: Tùy ông ta.

Lại hỏi Long Tế: Kiếp hỏa nổi lên đại thiên đều hoại. Chưa hiểu cái hoại này không hoại.

Tế nói: Không hoại.

Tăng hỏi: Vì sao không hoại?

Tế đáp: Vì đồng đại thiên.

Hai lão Tôn Túc này một người nói hoại một người nói không hoại, hãy nói hoại đúng hay không hoại đúng - lãnh hội không? Hoại và không hoại đều chẳng trong ngoài, không cách nhau mây may, đối diện tầm thường.

Thượng đường hỏi: Thế nào là đoạt người không đoạt cảnh?

Sư nói: An nhàn ngồi trong am, mây trắng trên đầu núi.

Hỏi: Thế nào là đoạt cảnh không đoạt người?

Lửa hừng hực mây hồng tan, thiên đồng chỉ đường quen.

Hỏi: Thế nào là người cảnh đều đoạt?

Sư nói: Sương bèn theo hết mây hồng mất.

Cỏ lau luôn đuổi mây bạc tiêu.

Hỏi: Thế nào là cảnh người đều mất?

Sư nói: Hạn lâu gặp mưa đầu mùa, tha phương gặp bạn cũ.

Hỏi: Thế nào là khách trong khách?

Sư đáp: Ai nói có thân sơ.

Hỏi: Thế nào là chủ trong khách?

Dập đầu không quay lại, đối diện bày với ai.

Thế nào là khách trong chủ.

Đáp: Mây lành trên không, Sương mù đầy càn khôn.

Thế nào là chủ trong chủ?

Cổ Hoàng khiến nêu cao, biện khéo cứ môn ra.

Hỏi: Thế nào là Chánh trung lai?

Càn khôn mênh mộng chấn động đất.

Hỏi: Thế nào là Thiên Trung Chánh?

Chư Tử đến tìm Đại Tiên.

Hỏi: Thế nào là Chánh Trung Thiên?

Ngàn sông ngàn núi, sáng như gương.

Hỏi: Thế nào là Thiên Trung Chí?

Tung hoành thi thiết không sợ hãi.

Thế nào là Kiêm trung đảo?

Đen trắng không phân lời minh trước.

Sư bèn nói: Người xưa nói: Chủ khách vốn không khác, hỏi đáp lý đều đủ.

Đồng an lại nói: Khách chủ khi thân toàn là vọng.

Quân Thần hợp xứ tà trong Chánh, tất cả đồng là Tôn Túc xuất thế, tiếp vật lợi sinh, ngôn giáo có khác, vì lại thấy chỗ nghiêng về khổ vì lại lợi sinh không khắp, người mắt sáng thông tin tức này.

Thượng đường nói: Có vật trước trời đất, vô hình vốn tịch liêu. Có thể làm chủ vạn tượng, không theo bốn thời tàn.

Hãy nói là vật gì? Còn biết được không?

Nếu biết được thì Càn khôn đại địa rừng cây đều sáng.

Nếu không biết được bị vật bức bách, chuyển thân không được.

Thượng đường nói: Cổ nhân nói: Biết mặc áo trước lại không phải là thật khó lãnh hội, dưới cầm Đồ Thổ Túc râu mọc nhiều, mắt Ba Tư sâu, lỗ mũi lớn, thật kỳ quái, rầm rập qua đến cõi Tân La.

Thượng đường nói: Xưa nay ngày tháng vẫn là núi sông.

Nếu rõ được thì mười phương Chư Phật một cửa Niết-bàn.

Nếu không rõ: Phỉ báng kinh này nên bị tội như thế.

Thượng đường nói: Múa máy trên dao nhọn, ngựa chạy trong vi trần phiền toái đi rồi đến, đây là người tri âm.

Thượng đường nói: Hôm qua ba người mới đến, nhân Sự ra.

Tăng nói ra lễ bái.

Sư nói: Không rơi vào bói toán bình thường, mãi thuật đến tình.

Tăng nói: Hòa thượng nghỉ được.

Sư nói: Đây còn rơi vào bình thường.

Tăng nói: Đúng là về chúng.

Sư nói: Rắn rông dễ biện, nạp tử khó lừa. Xuống tòa.

So lường suy nghĩ.

Sư hỏi Tăng: Đi trước sau cùng qua lẫm.

Tăng nghĩ đưa tọa cụ lên.

Sư chỉ nói: Là tọa cụ là nói thế nào?

Tăng nói: Hòa thượng ở kia được tin tức này.

Sư bèn đánh.

Tăng nghĩ dơ tọa cụ lên.

Sư lại đánh nói: Gã mù.

Tăng suy nghĩ: Sư lại đánh nói: Hãy ngồi xuống trà.

Tăng ngồi.

Sư nói: Chờ nào đến?

Sư nói: Thạch Sương, Sư nói quáí được.

Sư hỏi Tăng có một việc hỏi Thượng Tọa. Chỉ là không phải đánh
lão Tăng.

Tăng nói: Có lý do gì?

Sư đưa tọa cụ lên nói: Ngặt vì cái này sao?

Tăng nói: Chớ làm loạn.

Sư bèn đánh.

Tăng nói: Chớ làm loạn chớ làm loạn.

Sư lại đánh nói: Hãy ngồi uống trà.

Tăng hỏi: Vừa đến nói lý do gì. Hòa thượng vì sao đánh mở giáp.

Sư nói: Ông vừa đến, chỗ nào đến?

Tăng không nói lời nào.

Sư đánh vào đầu một cái.

Sư hỏi Tăng: Hôm qua ở nông trại gặp nhau rồi.

Ngày nay nhân Sự lại thế nào?

Tăng nói: Hợp lấy miệng chó.

Sư nói: Cũng đúng.

Tăng liền đánh.

Sư nói: Lão Tăng lỗi chỗ nào.

Tăng nói: Tái phạm không dung tha.

Sư lại nói: Thật là gã này.

Sư liền đánh nói: Tham đường đi, nhiều người mới đến lễ bái.

Sư nói: Luôn là Sư Tăng trong Chiết giang.

Tăng nói: Khỉ hướng đến lửa.

Sư nói: Làm sao nhảy lên.

Tăng nói: Ngày nay được thấy Hòa thượng.

Sư nói: Cúi nghĩ còn ăn uống.

Tăng không nói: Sư liền đánh.

Sư ở hội Từ Minh, một ngày đem một giỏ óc ra nhiều quanh Viện
nói:

- Mua ác, ra lệnh chúng nói đều không khế hợp. Có một lão Tăng
vén rèm thấy. Vì mắt nhìn thấy Sự liền phóng thân nằm xuống.

Sư thả giỏ xuống liền đi.

Sư hỏi Tăng: Chỗ nào đến?

Tăng nói: Trong giảng đường đến.
 Sư nói: Thánh Tăng nói gì?
 Tăng đến gần phía trước không thắm rõ.
 Sư nói: Nhà đông làm lửa, nhà Tây làm ngựa.
 Tăng nói: Lỗi ở chỗ nào?
 Sư nói: Vạn dặm Nam Châu.
 Sư hỏi: Tăng chỗ nào đến?
 Tăng nói: Trong điện liêu đến.
 Sư nói: Ông già Thích-ca làm gì có mặt mũi.
 Tăng liền hét.
 Sư hỏi: Thế nào?
 Tăng lại hét.
 Sư nói: Đúng lúc.
 Tăng nói: Tùy ý nhảy.
 Sư liền đánh.
 Một ngày nhân Sư mới đến.
 Bền nói: Thỉnh Hòa thượng xem tướng.
 Sư nói: Không dễ nói được hãy ngồi uống trà.
 Lạc Đàm Chuyên Sứ lễ bái bền nói. Đức hoa lễ bái.
 Sư nói: Là thấy Chiết Giang này.
 Tăng nói: Không mất như thế.
 Sư nói: Vẫn là thời khí cũ.
 Tăng nói: Dạ.
 Sư nói: Dạ, hức hãy khiến cho khác thế nào?
 Tăng hồi lâu nói: Mặc ý nhảy múa.
 Sư vỗ tay một cái, Sư nói một ngày bất an.
 Tăng hỏi rồi nói: Máy ngày gần đây địa vị Tôn kinh thế nào?
 Sư nói: Cháo cơm đều không biết việc.
 Tăng không nói.
 Sư kêu lên chỉ một cái, Vương Đề Hình hỏi Liên Tam Sinh:
 - Mở giáp bốn mươi năm làm quan làm sao thoát được cả trần này
 sinh về Cực Lạc.
 Sư thay nói: Mặc ý tự do.
 Lại xem đường lên đỉnh.
 Liên nói là đúng đây là đường lên đỉnh.
 Đề Hình nói: Chùa ở đâu kia.
 Liên nói: Đúng.
 Đề Hình nói: Thế thì không đi.

Liên không nói.

Sư thay nói ngày nay khám phá.

Kệ tụng: Con trâu Quy Sơn.

*“Thủy cổ Quy Sơn tiêu tuần cơ
Phân minh nhân loại hiển u kỳ
Lưỡng đồ ngữ xuất minh phân xứ
Dạ diệu đoàn lâm hiểu phục chi”.*

Còn trâu Quy Sơn cao vời vợi. Nhân loại phân minh tối và sáng.
Hai đường nói ra chỗ phân minh. Đêm chim đậu cành sáng lại bay.

TRƯỢNG LÂM SƠN HẠ TRÚC CÂN TIÊN.

*Thượng lâm sơn hạ trúc cân tiên
Đáp sách nô câu hỏa lý khiên
Duệ căn bất năng suy phong hậu
Hồi khí khước đảo sử quân tiên.*

(Dưới núi Trượng Lâm trúc cân tiên, tìm được kéo vào trong lò
lửa.

Kéo gần không thể đẩy lui sau, quay vòng lại đến khiến trước
anh.

BẮC ĐẦU TÀNG THÂN.

*Vân môn thấu pháp thân
Tùng như mịch Sơ thân
Tận đạo hòa khí noãn
Tam xuân hàn Canh Tân*

(Vân Môn thấu pháp thân, từ đây tìm thân sơ, khắp đường gió hòa
ấm ba xuân lạnh Canh Tân.

BÁCH TRƯỢNG DÃ HỒ.

*Ngũ lộ vân phân minh tại
Bằng quân tử tế khán
Hòa vũ Tây phong cấp
Cận hỏa chuyển gia hàn.*

(Nói ra phân minh, nương vào quân tử xem tử tế, mưa gió vội đến
lửa chuyển lạnh.)

CÂY BÁ TRƯỚC ĐÌNH.

*Triệu châu đình tiền bách
Nhãn lý điện quang kính
Vân Thủy vãng lai đa
Thôn ông hành bộ liệt.*

(Cây Bá trước đình Triệu Châu, điện chớp sáng trong mắt, mây nước mãi qua lại, kệ già thôn quê ít người đi.)

LINH VÂN ĐÀO HOA.

*Vân vân đào hoa kiến thân thiết
Anh tuấn siêu việt cổ kim triết
Tinh Hốc cô luân minh kiếu khiết
Lợi nhận tinh huy dụng vô tuyệt
Huyền sa cảm bảo quân vị triệt
Vân thủy hư thoại cá sinh diệt
Tân la đã thiết thiêu cước nhiệt
Ma ma hoàn dụng tam xích tuyết.*

(Linh Vân hoa đào thấy thân thiết, anh tuấn siêu việt tiết cổ kim. Sao hội tụ vầng trăng sáng vặc, sao bén lại sang dừng mãi mãi. Diệu La dám bảo anh chưa triệt, mây nước dứt lời sinh diệt này. Tân La nung thiết đốt nóng chân, mà bén lại dùng ba thước tuyết.)

BA CÂN GAI.

Đồng bào tham học hỏi thông bờ, đến hỏi Tông Sư chính Phật nhân vì nói cân gai tốt nhất, ba cân thiên hạ nói tốt đẹp, nhiều thợ giỏi đều kéo dài, duyên gì bạn đạo có thân sơ, ta nay lại vì cân nặng quá.

Thái tử Na-tra ra tách toàn thân.

HÙNG HÓA HỎI VÂN CỬ ĐÂU CÂN NÓI.

Đầu hẳn không hẳn, một, bảy, hai mươi bảy, Long Thọ Mã Minh, sáng suốt thấu khắp.

TRƯỚC BA BA SAU BA BA

Trước Ba ba sau ba là bao nhiêu, Đại Sự sáng suốt minh mông quay đầu không kiến giải người không, mắt đầy mây trắng nằm cỏ hoang.

TẶNG THỈNH TAM ĐIỆU TAM QUYẾT SƯ LẤY TỤNG DẠY.

Đệ nhất Diệu, môn phong cổ lão thật kỳ yêu

Ngang đi lấy lại chẳng thương tâm.

Cái ngang này do kham nổi đối.

Đệ nhị diệu, giữa đường mênh mông có bao nhiêu.

Tử tố tìm đến đối hoa trắng.

Chưa hiểu cần rõ mũi nạp Tăng.

Đệ tam diệu: Vượn hú trên đỉnh cao.

Trăng lơ xuyên thấu tâm hồng trong sáng.

Vội tự nhiên vào cõi thanh bình.

Đệ nhất quyết: Môn phong thi thiết hết, phân minh phân vạn tượng, nhục nhằn lại đứng tuyết.

Đệ nhị quyết: Nói quá khứ hiện tại, mau mau cần phải phân, suy nghĩ thì đoạn lười.

Đệ tam quyết: Khéo dỡ định sống chết, đầu đầu luôn mũi nhọn, đừng luận sinh diệt này.

ĐÀM CHÂU VÂN CÁI SƠN HỘI HÒA THƯỢNG NGŨ LỤC TỰA.

Triều đại nhà Đường có một người kiệt xuất về thiền, nương cây.

Mã Tổ Đạo Nhất Sư nương cây Lạc Đàm ở Giang Tây. Đệ tử xuất môn trong tám mươi tư người, người xứng với Ngài có Bách Trượng Hoài Hải, được đại cơ của Ngài, Hải sinh ra Hoàng Bá Hy Vận, được đại dụng, ngoài ra tự dẫn dắt mà thôi.

Hy vận xuất Huệ Ngung Bảo Ứng Nam Viện, Ngung xuất Diên Chiểu (Phong Huyệt), Chiểu sinh Tĩnh Niệm Thủ Sơn Nhữ Châu, Niệm sinh Thiện Chiêu. Chiêu sinh Viên Trí (Đạo Ngô), Viên sinh Hội phương Hội. Hội lúc đầu ở Ai Dương Kỳ Ai Châu, sau dừng ở Trường Sa Vân cái. Bấy giờ cho Hải là đặc đại cơ, Vận đặc đại dụng. Còn đặc cả hai là có Hội. Sư hai lần ở Pháp Tịch, trải qua một thời gian, chấn lãnh đề cương, ứng cơ tiếp dạy, giàu ngôn ngữ, không được chép rõ ràng. Thượng nhân Thủ Đao Dương Kỳ im lặng mà ghi chép, biên thành một tập, những người như Đại Ngu, Ngưỡng Huệ Sư, nhân đó Thủ Đao tìm được tập này, đốt hương đọc, biện cơ của Sư to lớn thay. Nếu thần linh lớn, tay khai Thái Hoa Thủ Dương, dòng sông chảy sẽ không ngừng đọng. Nếu chẳng phải căn khí Đại Thừa thượng thượng, đâu có thể hội họp.

Thủ Đoan sai Ngu làm tựa, quý đạo lưu truyền trong thiên hạ của Sư, lại hợp tên và đạo của Sư, những thức giả đều nghe tên. Cho nên không thể thêm từ hoa mỹ. Nhưng gốc tựa này, là Sư người Nghi Xuân, Viên Châu, họ Lãnh. Xuất gia ở Đàm Châu, Lưu Dương Đạo Ngũ Sơn, tuổi đời năm mươi tư, thị tịch ở núi Vân Cái, tháp cũng thờ cũng tại đây. Niên hiệu Hoàng Hựu thứ hai, ngày mười sáu âm lịch mùa xuân. Tỳ-kheo Tương Trung, chính văn (thuật).

ĐỀ DƯƠNG KỶ HỘI LÃO NGŨ LỤC

Hội Lão Dương Kỳ cưỡi lừa ba chân, vào trong bầy trâu, kéo cày trồng ruộng lấy cơm, thổi ngang ống sáo ngọc, đói ăn lúa bồ, bốn mươi năm nay từng lâm cho là kỳ đặc, há không nghe, ba đời Chư Phật nói mộng, Chư vị Tôn túc nói mộng, là Dương Kỳ ngày nay nói, không biết Dương Kỳ sau khi làm mộng, lại giác chưa. Nếu muốn gió mát phải chỉnh củ thực hành lại. Người mắt sáng thử đem điều này ghi xem.

Ngày lập xuân, niên hiệu Nguyên Hựu thứ hai, Vô Vi Tư Dương Kiệt ghi ở lầu Vọng Hải.

DƯƠNG KỶ PHƯƠNG HỘI HÒA THƯỢNG HẬU LỤC.

Sư vào viện khai đường, tuyên sơ xong, Sư nói: Đại Chúng, mọi người giải tán đi, sớm rơi hai đầu, ba đầu. Nếu không giải tán, ngày nay mọi người mở mắt.

Nghi Dương Tú Thủy, Bình Thật Sở Giang bèn thăng tòa, niệm hương nói: Nén hương này phụng vì Hoàng Thượng đế, thọ một ngàn tuổi, mãi xướng lên mặt trời Phật. Lại, nén hương này, vì quan liêu châu huyện, đàn-na tín thí. Nén hương này mọi người biết chánh cho ai không?

Nếu biết được thì không cần mở hai miếng da. Nếu không biết, là ban đầu ở Nam Nguyên, ở Thạch Sương. Nay ở chùa Hưng Hóa ở Đàm Châu, mọi người còn biết Hưng Hóa không. Nếu không biết thì không tránh khỏi lụy đến Thượng Tổ. Bèn kiết già Duy-na đánh chùy xong.

Sư nói: Là rơi vào đệ nhị nghĩa, đại chúng giải tán đi. Nếu không giải tán có nghĩ xin hỏi.

Tăng hỏi: Sư xướng khúc nhà ai? Nói pháp người nào?

Sư đáp: Cách sông đánh trống không nghe tiếng.

Tăng hỏi: Con của Hưng Hóa, con cháu Lâm Tế.

Sư đáp: Ngày nay nhân trai khánh tán.

Sư bèn nói: Còn có người hỏi không? Sở dĩ nói trong các cúng

dường, pháp cúng dường pháp là hơn hết.

Hồi lâu nói: Trăm ngàn Chư Phật Lão Hòa thượng trong thiên hạ ra đời, đều chỉ thẳng tâm người thấy tánh thành Phật. Nếu lúc trước hiểu được thì cùng trăm ngàn Chư Phật đồng tham, nếu hướng bên trong mà chưa sáng đặc thì Dương Kỳ không tránh khỏi mắc khẩu nghiệp. Hướng gì hết mọi người là trên hội Linh Sơn, người được Phật phó chúc, sao phải thối khuất nhà mình. Còn có ai nhớ được không?

Ông thử nói: Một câu sau cùng Linh Sơn là gì? Nếu không, thì Dương Kỳ ngày nay thua mất, để Phương Hội, khiến mây ẩn khuất đục, theo chúng nhiều thời, há gọi là quận huyện quan liêu, kỷ đến đàn-na tín thi, cùng nhau tôn sùng Tam Bảo, tiếp nối thọ mạng Phật pháp, làm cho chánh pháp trụ lâu dài, khiến cho Sơn Tăng trụ trì chùa này. Cũng chẳng phải thiếu duyên, tất cả mọi điều lành, trên Chúc Thượng Đế vạn tuế, gia tề ngàn năm.

Đại chúng thử nói: Ngày nay việc thế nào?

Sư... hồi lâu nói: Năm tới có điều mới, nã loạn gió Xuân mãi chưa dừng.

Thượng đường: Tăng hỏi: Thế nào là ý của Tổ Sư sang Đông?

- Đầu gánh không mang sách.

Sư nói tâm sinh các pháp sinh, tâm diệt các pháp diệt, nói xong đưa gậy lên dựng xuống nói:

- Đại thiên thế giới trăm rỗi ren, gậy bát hướng đến thế giới Hương Tích, ăn cơm đi.

Thượng đường: Tăng hỏi: Thế nào là Bất Động Tôn?

Sư đáp: Hãy thích chớ giao thiệp Sư bèn nói:

- Tất cả pháp đều là Phật pháp: Đối Phật pháp điện Tam môn (ba cửa) Tăng đường đối nhà bếp, nếu hiểu được gánh lấy bát gậy tùy ý tung hoành thiên hạ. Nếu không hiểu hãy quay mặt vào vách.

Thượng đường, Tăng hỏi: Thế nào là Phật?

Sư đáp: Giặc là người làm.

Sư bèn nói: Vạn pháp là tâm quang, mọi duyên chỉ Tánh hiểu (sáng) vốn không người mê ngộ. Chỉ cần ngày nay hiểu, núi sông đại địa có lỗi gì. Sơn hà đại địa trước mắt các Pháp. Tóm lại ở dưới chân mọi người. Chỉ vì mọi người không tin, có thể gọi Thích-ca không trước, Di-lặc không sau, Dương Kỳ thế thì có thể gọi đời mũ hợp đầu.

Thượng đường: Tâm là căn, pháp là trần, hai thứ này như vết thẹo trong gương. Thẹo dơ hết thì sáng mới hiện, Tâm pháp cả hai vọng Tánh tức Chân nói xong dựng gậy vào sàng nói:

- Sơn hà Đại địa chỗ nào có?

Hãy thế nào nói được câu người mù chịu, nếu nói được hướng lên đầu giường chữ Thập, nói đem một câu đến. Nếu không Dương Kỳ nay thất lợi.

Thượng đường: Một trần mới khởi sinh, đại địa tàn thu, bèn dờ gậy lên nói: Ngựa chạy trên núi Tu-di, tung tăng trong đại dương.

Trong chợ bỗng xung đột, là người biết có hãy nói: Một câu xâu kim trong trời tối, nói thế nào.

Hồi lâu nói: Tâm thường không muốn gấp khai khẩu. Vì là toàn thân nạp y.

Thượng đường nói: Tâm tùy vạn cảnh chuyển, chỗ chuyển thật tối tăm, theo dòng nhận được tánh, không thích lại không ưa.

Lại nói: Thiên đường địa ngục đây trên đầu ông. Ông già Thích-ca ở dưới chân ông, nên sáng đối tối, bấy giờ người biết có, ở trong chợ đem mũi đến, hãy còn nói được không. Thử ra đây, xuất khí cùng Dương Kỳ. Nếu không, Dương Kỳ nay thất lợi.

Thượng đường Tăng hỏi: Tổ Sư mặt xây vách ý chỉ thế nào?

Đáp: Người Tây Thiên không biết tiếng nhà Đường (Trung Quốc).

Tăng hỏi: Hôm qua mưa rơi, ngày nay trời tạnh, là người nói được thỉnh Hòa thượng ra nói một câu.

Sư lấy hai tay đè chân ngồi xuống.

Tăng hỏi: Đại sát tận Sức nói, chỉ nói được một nửa.

Sư nói: Phân thân hai chỗ xem.

Tăng chỉ thị giả nói: Hòa thượng vì sao không mang hia.

Sư đáp: Đồ thùng sơn.

Tăng lễ xong trở về chúng.

Sư bèn nêu ngoại đạo hỏi Phật: Không hỏi có nói, không hỏi không nói Thế Tôn rất lâu, ngoại đạo ca ngợi, Thế Tôn Đại từ đại bi khai mây mờ con, khiến con được vào. Sau khi ngoại đạo đi A-nan hỏi Thế Tôn. Ngoại đạo thấy gì bèn nói khiến con được vào.

Thế Tôn đáp: Như ngựa giỏi ở đời thấy roi thì chạy.

Sư nói: Sư huynh Đạo Ngộ nói: Thế Tôn hai mắt thông ba đời. Ngoại đạo hai mắt quán ngũ thiên”.

Sư huynh Đạo Ngộ nói: Giỏi thì giỏi, thật xuất khí với cổ nhân”.

Dương Kỳ nói: Vàng, đá không phân biệt được.

Đại chúng muốn hiểu không? Thế Tôn không theo người. Ngoại đạo nhân trai ca ngợi, bèn lấy gậy dựng xuống hét một cái.

Thượng đường: “Diệu trạm Tổng trì bất động Tôn, Thủ Lăng-nghiêm Vương thế hy hữu, tiêu ngã ức kiếp điên đảo tướng, bất lịch Tăng kỳ hoạch pháp thân”, bèn dơ gậy lên nói:

- Cây gậy há không phải là pháp thân, các ông còn biết không, Dương Kỳ nay phương tiện nói pháp, cái đũa gạo trong đầu mọi người. Sau ba mươi năm, trước người sáng mắt không được nói bậy, Sư lấy gậy gõ xuống hét một tiếng.

Thượng đường: Nói Nhất thiết trí thông suốt vô ngại rồi dơ gậy lên nói: Gậy hướng trước mặt mọi người, trình đại thần thông, rồi ném xuống, thảng được càn khôn, đất rung động sáu thứ không thấy đạo. Nhất thiết trí Thanh tịnh. Sư lại gõ vào sàng nói, sau ba mươi năm, người mắt sáng chớ nói Dương Kỳ đầu rồng đuôi rắn.

Thượng đường nói: điện chớp kinh hoàng, vạn vật phát sinh Sư giơ gậy nói: Đại chúng hãy nói:

- Là cái gì?

Im lặng hồi lâu Sư nói tiếp: Ngươi ông suốt ngày không thả câu.

Thượng đường Tăng hỏi: Sư đăng bảo tòa, Tứ chúng đến pháp đường rõ ràng từ phương Tây đến, thỉnh Sư cử xướng.

Sư nói: Mây vệt thấu đầu núi, nước đến bốn biển rộng.

Lại nói: Một câu đã nhờ Sư chỉ dạy, ngày nay được nghe những điều chưa nghe.

Sư nói: Một câu ở dưới gót chân là nói gì?

Tăng nói: Nếu không lạy ba lạy đâu hiển được cơ Thầy ta.

Sư nói: Lại có việc gì?

Tăng lễ bái.

Sư nói: Nhớ lấy Thoại đầu già.

Hỏi: Tiên Thánh có tám vạn bốn ngàn pháp môn, các môn kiến đế. Học nhân vì sao chạm đường thành ngưng trệ.

Sư nói: Sao được nhà mình thối khuất.

Tăng nói: Chỗ cấp thiết thỉnh Sư nêu.

Sư nói: Cột trụ nhảy lên đến đời ba mươi ba.

Tăng nói: Niêm điện Phật, tức đề núi, dưới gót chân, cách Tây Thiên có bao nhiêu?

Sư nói: Dương Kỳ bị ông hỏi ngược.

Tăng hỏi: Sẽ nói không có lỗ mũi?

Sư nói: Ba mươi năm sau nhà mình mặt đỏ.

Sư lại nói: Gió không thổi cây, mưa không lở đất.

Đây là thời tiết gả tục. Tại sao là câu nạp tạng ứng thời ứng kết,

nói xong Sư gõ vào thiền sàng nói: Mà đợi khi Di-lặc sinh.

Thượng đường: Tăng hỏi: Hồ phù Kim ấn Sư tự nắm, quốc gia hưng việc thế nào?

Sư nói: Tướng quân không cử lệnh.

Tăng hỏi: Ngồi trong màn trừ tính, chẳng phải Thầy thì ai?

Sư nói: Khách Kim châu.

Tăng hỏi: Phước được đối trời, nguyện thấy khắp cả.

Sư nói: Lỗ mũi Dương Kỳ, trong tay Xà-lê.

Tăng hỏi: Tánh mạng học nhân trong tay Hòa thượng.

Sư hỏi: Ông tùy ý thế nào?

Tăng đáp: Xuống Sườn núi không đi nhanh thì khó gặp, vỗ tay một cái rồi lễ bái.

Sư nói: Xem một viên chiếu tướng.

Sư bèn nói: Gió Sương thổi đất, trời lạnh lá bay trong hư không, không quan hệ duyên xuân, đem mũi đến đây, Sư nói xong dựng gậy vào giường thiền rồi xuống tòa, nói: Năm nay có điều mới, nã loạn gió xuân mãi không thổi.

Thượng đường nói: Dương Kỳ nhất quyết, dứt đường phàm Thánh, không Duy Ma, đặc biệt nhiều lưỡi.

Thượng đường: Chủ cúng dường hỏi, mệnh mang tuyết đầy đường làm sao đi hóa đạo.

Sư đáp: Mây phủ ngàn núi, quanh co hỏi hành nhân.

Tăng hỏi: Bỗng có người hỏi ý chỉ Dương Kỳ, chưa rõ làm sao nêu giống.

Sư nói: Đồng rộng phân sắc xuân, trước núi nước đông chưa tan.

Tăng vẽ một đường tròn nói: Bỗng gặp người đi đến lại làm sao?

Sư đáp: Quay mặt đi.

Tăng suy nghĩ.

Sư hét nói: Đi chỗ nào?

Tăng làm nữ nhân lễ bái.

Sư nói: Trở về cho ông ba mươi gậy.

Sư nói: Dương Kỳ hạ lệnh đã trước lời nói, thế nào là chánh mạng? Hét một tiếng rồi xuống tòa.

Thượng đường mũi tên trúng chim Điêu, kiếm chém phải Giao long. Chủ tướng tự bại, ôm ngực phất cờ. Có người hướng đến chỗ an nhà lập nước nói đem một câu đến.

Hồi lâu nói: Thái bình vốn tướng quân đưa đến cho cho Tướng quân thấy thái bình, hét một tiếng.

Thượng đường tục sĩ nói: Nhân vương và pháp vương gặp nhau nói chuyện gì?

Sư đáp: Câu cá trên thuyền tạ Tam Lang.

Sư nói: Việc này đã nhờ Sư chỉ thị, cái vân gia phong việc thế nào?

Sư đáp: Khăn đầu mũ áo cởi đổi rượu.

Sư hỏi: Bỗng gặp khách đến, thế nào chỉ đợi?

Sư đáp: Ba chén, hai chén như việc nhàn, sau khi say, cười rồi lại giết người.

Sư bèn nói: Tất cả pháp đều là Phật pháp, rồi dựng gậy vào giường thiền nói: Sơn Hà đại địa trong tạp toái, còn Phật Phật ta đến.

Hồi lâu nói: Sao giống chim trời sống xa thăm, vạn dặm may chỉ một nháy thôi.

Thượng đường Sư dựng gậy vào thiền sàng nói: Đại chúng, cần câu phát hết mang tre nặng, không cho công trình được mà nghỉ.

Thượng đường nói: Cảnh vô biên cõi, tự tha không cách mảy may, mười đời xưa nay, hoàn toàn không lìa đương niệm.

Rồi gõ vào thiền sàng nói: Ông già Thích-ca tuổi bao nhiêu? Có biết không? Nếu biết được, nhân gian, cõi trời ra đời tự do.

Nếu không biết Vân Cái tự nói: Đát-tát-ha-kiệt hai ngàn năm.

Thượng đường nói: Định cần khôn bao nhiêu vạn. Văn-thù Phổ Hiền há thể xem. Ngày nay, vì anh phá hoại, lỗ mũi ba ba Nam Sơn xem tử tế lấy gậy dựng xuống.

Thượng đường nói: Một tức tất cả, tất cả tức một dơ gậy lên nói:

- Nuốt sơn hà đại địa rồi, Chư Phật quá khứ, lão Hòa thượng tóm thiên hạ ở trên đầu gậy, lấy gậy vẽ một đường nói: Không mất một tiếng”.

Thượng đường nói: Vân Cái truyền tôn lệnh xuống.

Ông già Thích-ca là mũi nhọn trước, Bồ-đề Đạt-ma an định sau thiên hạ thái bình, bất động bước một câu, nói gì?

Sư im lặng hồi lâu rồi nói: Không trải qua một việc, không lớn một trí (Tham).

Thượng đường nói: Trời được một để xanh, đất được một để yên. Quân Vương được một để trị thiên hạ. Nạp tăng được một là thế nào?

Im lặng hồi lâu Sư nói: Miệng bát hướng lên trời.

Thượng đường nói: Tâm tùy vạn cảnh chuyển, chỗ chuyển thật tối tăm, gõ vào sàng nói:

- Ông già Thích-ca bị sâu nuốt rồi, lại thích thiên hạ thái bình, hét

một tiếng Thăng tòa nói:

- Khi mưa dầm dề, nuôi trồng tâm người đầu đầu hiển sáng. Vàng không lấy vàng.

Thượng đường Sư nói:

- Là pháp trụ pháp vị, tướng thế gian thường trụ, Lão Thích-ca mũi thấu trời. Như Lai Lô Chí hai chân đạp đất, ông hãy nói hai gã ấy còn có lỗi không?

Im lặng hồi lâu Sư nói: Chó cắn, trâu kéo cày. Nạp tăng như thế chưa sờ vào da.

Thượng đường quay nhìn đại chúng hét một tiếng, động gậy xuống nói: Thế giới thanh bình không cho dân đạo phở”.

Thượng đường nói: Ông già Thích-ca lúc sơ sinh bước đi bảy bước, mắt nhìn bốn phương, một tay chỉ trời, một tay chỉ đất.

Ngày nay nạp tăng thấy đều làm gương mẫu - liền nói: Trên trời dưới trời chỉ ta duy nhất, Vân Cái không tiếc tánh mạng không vì người đánh kiểu này.

Im lặng giây lâu Sư nói: Lúc dương khí phát đất không nóng.

Thượng đường nói: Di-lặc chân Di-lặc, phân thân ngàn trăm ức. Thời thời dạy thời nhân, thời người đều không biết. Sư bèn ném gậy về lại phương trượng.

Thượng đường nêu Bàn Sơn nói, hướng lên một đường, ngàn Thánh không truyền.

Sư nói: Trên miệng lại nói.

Học nhân lao nhọc như vượn giỡn bóng.

Sư nói: Bàn Sơn nó như thế, để ngăn ngại người.

Thượng đường: Di-lặc chân Di-lặc, phân thân ngàn trăm ức, thời thời dạy thời người, thời người đều không biết.

Sư liền dơ gậy lên nói: Cây gậy há không phải Di-lặc, mọi người còn thấy không, gậy nằm ngang là Di-lặc phóng quang động đất. Gậy dựng đứng là Di-lặc phóng quang chiếu diệu lên cõi trời ba mươi ba, gậy không nằm ngang dọc. Di-lặc hướng đến dưới chân mọi người, giúp mọi người nói Bát-nhã. Nếu biết được, dơ mũi lên hướng vào trong bát, đem một câu đến đây. Nếu không Sơn Tăng thất lợi.

Thượng đường nói: Sơn Tăng một lời, phàm Thánh đồng nêu, nghĩ câu thôi bắt, chi bằng trở về.

Thượng đường ngày nay là ngày hai tháng ba, Cù-đàm chưa liếc đất. Ca-diếp như còn say, bèn có lời sau cùng, hãy không được nêu lầm.

Thượng đường nói: Sáng nắng chiều mưa, dân thích nước mật, lão già Cù Đàm chưa có lời sau cùng. Vân Cái ngày nay vì mọi người nêu lên.

Im lặng hồi lâu Sư nói: Thái bình là tướng quân đưa đến, không cho tướng quân thấy thái bình.

KHÁM BIỆN.

Một ngày Liên Tam Sinh đến, Sư nói: Gió lạnh buốt giá lá vàng đầy trời, Thất Tổ cao đồng, sáng rời chỗ nào?

Liên nói: Sau giờ trai lìa Nam Nguyên.

Sư nói: Một câu dưới gót chân, là nói gì?

Liên lấy tọa cụ quăng đi.

Sư nói: Chỉ cái này, chớ có còn.

Liên kéo thế chân ra.

Sư nói: Hãy ngồi uống trà.

Hai người mới đến, Sư nói: Mưa Xuân vừa dứt, bùn lầy chưa khô, người đi đường qua lại, là nói gì?

Tăng khi xưa rời chùa cổ. Ngày nay gặp mặt Thầy.

Sư nói: Chỗ nào nghĩ được đầu rồng.

Tăng nói: Hòa thượng may là đạt nhân.

Sư nói: Một câu dưới gót chân là nói gì?

Tăng lấy tọa cụ quăng đi.

Sư nói: Thế thì Dương Kỳ đốt hương cúng dường đi.

Tăng nói: Người mắt sáng khó mờ.

Sư dơ tọa cụ lên nói: Người thứ hai hành cước, gọi cái này là gì?

Tăng nói: Vừa vào Tùng Lâm không hiểu.

Sư nói: Đầu người thật khó được, hãy uống trà đi.

Hỏi Tăng: Lá vàng rơi đây, sáng rời chỗ nào?

Tăng đáp: Sau giờ trai lìa Nam Kinh.

Sư hỏi: Một câu dưới gót chân là nói gì?

Tăng nói: Người sâu chớ nói với người sâu.

Sư nói: Dương Kỳ chuyên nêu cho các vị.

Tăng hỏi: Tâm hành là thế nào?

Sư nói: Bất đắc Dương Kỳ khen ngợi.

Tăng suy nghĩ.

Sư nói: Uống trà đi.

Một ngày nhiều người đến gặp nhau.

Sư nói: Trận thế đảo trận đây, chiến tướng tác gia sao không ra

gặp Vân Cái.

Tăng đánh vào tọ cụ.

Sư nói: Tác gia Sư tăng.

Tăng lại đánh tọ cụ.

Sư nói: Một tọ cụ, hai tọ cụ lại thế nào?

Tăng suy nghĩ.

Sư quay đứng trước mặt.

Tăng lại đánh một tọ cụ.

Sư nói: Ông nói, Vân Cái nói đầu ở chỗ nào?

Tăng nói: Trong đó.

Sư nói: Sau ba mươi năm tự ngộ, Vân Cái ở trong tay Thượng tòa, uống trà đi.

Sư lại hỏi: Mùa hạ ở chỗ nào?

Tăng đáp: Kiềm thân.

Sư nói: Là biết kiềm thân Thượng Tọa lại không dám hỏi.

Sư: Ngày kế tham nói: Hôm qua nhiều người mới đến, đánh Vân Cái ba tọ cụ, như có chỗ ngộ, liền nêu lời trước rồi.

Bền nói: Chỗ Vân Cái đóng cửa, mọi người luôn biết, mới đến được chỗ thắng, mọi người còn biết không? Nếu biết được, ra xuất khi với Vân Cái. Nếu không biết, trước người mắt sáng không được nói bậy.

Thượng đường nói: Vạn pháp vốn nhân, chỉ người tự náo, lấy gậy dộng xuống nói: Đại chúng thích nhìn lửa cháy, trước người mắt sáng không được nêu bậy.

Sư nói: Tôn Tỷ Bộ, Trụ phán Công Sự thứ.

Bộ nói: Hạ quan bị vương Sự lôi kéo, không có cách nào không lia.

Sư nói: Đây là Tỷ Bộ nguyện hoằng sâu rộng lợi tế quần sinh.

Tỷ Bộ nói: Chưa xem rồi thế nào?

Sư nói: Ứng hiện thân tế quan lại nguyện rộng lớn sâu dày, vì người chỉ chỗ gây xuống máu dầm dề. Tỷ Bộ nhân tụng kệ có tỉnh ngộ rồi trở về nhà nhỏ.

Tọa thứ lại hỏi: Hạ quan mỗi ngày trì trai uống trà lại hợp các Thánh không? Sư tặng ông ta bài tụng.

Tôn tỷ bộ, Tôn tỷ bộ, không đem rượu thịt dơ ruột gan, con cái nô tỳ không đoái hỏi, Lão Thích-ca là ai làm, Tôn tỷ bộ, Tôn tỷ bộ.

TỰ THUẬT CHÂN TÁN.

Miệng tự xin con chiếu vải, mũi thợ vườn kéo phân ra nhọc nhằn anh thần bút viết thành, mặc tình thiên hạ bói xem.

Giống lừa chẳng phải lừa, giống ngựa chẳng phải ngựa. Ôi! Dương Kỳ.

Kéo bừa kéo cày, chỉ lừa lại không đuôi, gọi trâu lại không Sừng tới trước không đời bước, thối lui lại thu chân, không nói không đồng Phật, có nói ai châm chước, khéo vụng thường hiện tiền v.v...